

ŽUPANIJA: Sisačko – moslavačka

OPĆINA: Jasenovac

ADRESA: Trg kralja Petra Svačića 6 , 44324 Jasenovac

e-mail: os-jasenovac@os-jasenovac.skole.hr

TELEFON/FAX: 044/672-096

MATIČNI BROJ: 3201635

OIB: 42105502220

OSNIVAČ: Osnovna škola Jasenovac

GODINA OSNIVANJA: 2019.

RAVNATELJ: Branko Šepović, prof.

KLASA:602-01/21-01/05

URBROJ:2176-40-01-21-11

KURIKULUM

USTROJBENE JEDINICE PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

PRI OSNOVNOJ ŠKOLI JASENOVAC

za pedagošku godinu 2021./2022.

NAŠA MISIJA:

Ustrojbena jedinica predškolskog odgoja i obrazovanja pri OŠ Jasenovac je ustanova za rani odgoj i obrazovanje koja djeluje na području Općine Jasenovac. Kroz provedbu različitih programa utemeljenih na humanističko razvojnom pristupu usmjereni smo razvoju dječjih potencijala, poštivanju dječjih prava i uvažavanju individualnih potreba djece. Svojim djelovanjem pružamo podršku obitelji, pridonosimo razvoju roditeljskih kompetencija i doprinosimo razvoju društvene zajednice.

Jasenovac, rujan 2021.

1. Uvod

Kurikulum Ustrojbene jedinice predškolskog odgoja i obrazovanja pri OŠ Jasenovac osnova je na kojoj se temelji odgojno-obrazovni rad u našem vrtiću te predstavlja odraz naše vlastite odgojno-obrazovne filozofije i temelj naše prakse. Sadrži našu misiju i viziju, te počiva na ciljevima, polazištima i načelima Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Ustrojbena jedinica predškolskog odgoja i obrazovanja pri OŠ Jasenovac ustanova je koja provodi program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja djece vrtićke dobi, od navršene 3 godine života pa sve do polaska u osnovnu školu. Odgojno - obrazovni rad organiziran je u 1 odgojnoj mješovitoj skupini u kojoj se provodi redoviti cjelodnevni (10-satni program). Program predškole je uključen u redoviti program vrtića za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu.

Naš dječji vrtić je odgojno – obrazovno okruženje u kojem dijete ima višestruke prilike ostvarivati interakcije s drugom djecom i odraslima. U temeljenom dokumentu struke, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, naglasak je stavljen na poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija usklađenih s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama svakog djeteta. Stoga je, u skladu s navedenim, cilj oblikovati odgojno-obrazovni proces na način da životne i planske situacije učenja podupiru različita područja cjelovitog razvoja djeteta.

Usmjeren je ka osnaživanju dječje prirodne znatiželje i interesa te ostvarivanje njihovih potreba i prava. Krajnji odgojno-obrazovni ishodi za dijete trebali bi biti rezultatom njegova permanentnog stjecanja kompetencija za cjeloživotno učenje.

2. Utemeljenost kurikuluma

Kurikulum vrtića ima polazište u postojećim dokumentima, primjerima dobre odgojno – obrazovne prakse u drugim vrtićima, vlastitim iskustvima i postignućima te znanstvenim studijama o dovezima svjetske i hrvatske teorije i prakse u području institucijskog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te profesionalnog razvoja stručnih radnika vrtića.

2.1. Kurikulum vrtića polazi od sljedećih dokumenata:

- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
- Konvencija o pravima djeteta (2001.)
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
- Nacrt Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.)
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.)

2.2. Primjeri dobre prakse u drugim vrtićima

Stručni radnici vrtića su posjetit vrtiće u našoj županiji, vrtiće u gradu Zagrebu i druge u Republici Hrvatskoj. Pored toga ugostit će stručne radnike iz drugih vrtića kako bi prezentirali vlastita iskustva u izgradnji kvalitetne odgojno – obrazovne prakse.

2.3. Praćenje znanstvenih postignuća hrvatske i svjetske teorije i prakse

Stručni radnici vrtića redovito se uključuju u različite oblike stručnog usavršavanja organizirane od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Agencije za odgoj i obrazovanje i drugih institucija koje se bave tematikom ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Vrtićka knjižnica se kontinuirano i redovito oprema stručnom literaturom hrvatskih i svjetskih autora te pedagoškom periodikom.

3. Plan daljnjeg razvoja odgojno – obrazovne prakse

3.1. Ciljevi Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Ciljeve Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (osiguravanje dobrobiti za dijete, cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija za cjeloživotno učenje) vrtić planira ostvarivati:

- kontinuiranim kreiranjem odgojno – obrazovnog procesa u skladu sa značajkama Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, tj. primjenom integriranog, razvojnog, humanističkog i konstruktivističkog pristupa usmjerenog na dijete, aktivno i iskustveno učenje djeteta, samoorganizirane aktivnosti i interakciju djeteta sa cjelokupnim kontekstom
- istraživanjem vlastite odgojno – obrazovne prakse i jačanjem uloge odgojitelja kao istraživača i reflektivnog praktičara

3.2. Zadaće:

Poticanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje planira se kroz oblikovanje poticajnog okruženja u kojem će dijete aktivnim sudjelovanjem u odgojno – obrazovnom procesu konstruirati vlastita znanja, učeći, čineći, tražeći odgovore samostalnim istraživanjem, okrivanjem, zaključivanjem..

3.2.1. Poticanje cjelovitog razvoja djece

Kontinuirano stvaranje poticajnog okruženja i oblikovanje odgojno – obrazovnog procesa koji djeci omogućuje:

- različite interakcije s raznovrsnim materijalima, drugom djecom i odraslima
- istodobno održavanje različitih aktivnosti
- aktivnosti koje ujedinjuju različita područja djetetova razvoja i učenja
- samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti
- poštivanje djetetovih potreba i interesa te osnaživanje njegove prirodne znatiželje
- preuzimanje odgovornosti za vlastite izbore i ponašanje

3.2.2. Poticanje djece na aktivno i angažirano sudjelovanje u različitim aktivnostima

- stvaranje uvjeta u kojima je djeci omogućeno istraživanje različitih fenomena i aktivno sudjelovanje u stjecanju iskustva, znanja i razumijevanja
- omogućavanje slobodnog izbora aktivnosti i partnera u procesu učenja
- poticanje djece na postavljanje pitanja i propitivanja postojećih pretpostavki
- poticanje djece na rasprave i diskusije
- poticanje djece na samostalno prepoznavanje i rješavanje problema

3.2.3. Poticanje razvoja kvalitetnih odnosa, suradnje i tolerancije

- ostvarivanje fleksibilnog pristupa u oblikovanju odgojno – obrazovnog procesa bez uniformiranja aktivnosti djece
- stvaranje inkluzivnog okruženja, tj. okruženja u kojem se poštuje i prihvaća svaki oblik različitosti djece i njihovih obitelji
- razvijanje pozitivnog ozračja u kojem se poštuje individualnost i njeguju odnosi uzajamnog poštivanja i povjerenja djece s drugom djecom i odraslima
- poticanje učenja komunikacijskih tehnika i socijalno prihvatljivog ponašanja
- poticanje djece na samoprocjenu vlastitog ponašanja u odnosu na druge
- poticanje razvoja partnerskih odnosa s roditeljima i širom društvenom zajednicom

3.2.4. Poticanje razvoja kreativnosti, stvaralaštva i različitih oblika izražavanja

- poticanje djece na različite oblike stvaralačkog izražavanja: likovnog, glazbenog, verbalnog, grafičkog, kinestetičkog, gestikulacijskog i drugih
- poticanje inicijative djece i podržavanje njihovih prijedloga i mišljenja
- poticanje djece na korištenja različitih medija izražavanja
- poticanje aktivnosti djece koja pozivaju djecu na kreativno stvaranje, a ne uvježbavanje i ponavljanje
- praćenje samog procesa stvaranja, a ne procjenjivanja rezultata (proizvoda) tog procesa

3.2.5. Poticanje djece na aktivno sudjelovanje u oblikovanju zajedničkog življenja djece i odraslih u vrtiću

- uvažavanje potreba i prava svakog djeteta
- uspostavljanje ravnopravnih odnosa s djecom
- poticanje djece na sudjelovanje u donošenju odluka koje se odnose na njihovo učenje
- poticanje razvoja odgovornog ponašanja
- osposobljavanje djece za samoprocjenu i samodisciplinu
- poticanje djece na aktivno sudjelovanje u raspravama i slobodno iznošenje različitih stajališta
- podržavanje inicijative djece
- poticanje djece na osmišljavanje, iniciranje i organiziranje vlastitih aktivnosti

4. Kultura vrtića

4.1. Prostorno – materijalno okruženje

Zadaća stručnih radnika vrtića je kontinuirano promišljanje o stvaranju poticajnog prostorno - materijalnog okruženja u kojem će dijete moći samostalno i aktivno djelovati prema vlastitim potrebama, interesima i mogućnostima. Takvo okruženje podrazumijeva

poticanje cjelovitog razvoja djeteta u skladu s njegovim potencijalima i odgojiteljevo redovito praćenje događanja u odgojnoj skupini. Formiranje centara aktivnosti i opremanje istih sredstvima, materijalima i pomagalicama svakodnevna je zadaća odgojitelja. Centri aktivnosti i ponuđeni materijali nisu konstanta, podložni su čestim izmjenama u skladu s interesima djece. Učestalost promjena uvjetovana je učestalošću korištenja.

Odgojitelj vodi računa o raznovrsnosti, dostupnosti i funkcionalnosti ponuđenih sredstava, materijala i pomagala. Sobu dnevnog boravka i druge prostore u vrtiću odgojitelj stavlja u funkciju djeteta stvarajući okruženje koje će dijete pozivati na različite socijalne interakcije s drugom djecom i odraslima. Vodeći računa o trenutcima privatnosti osigurava kutak potreban za osamljivanje.

Pri opremanju centara aktivnosti odgojitelj koristi postojeća sredstva te kontinuirano prikuplja i izrađuje nova u skladu s interesnim područjima djece te oblikuje okruženje koje dijete potiče na:

- izražavanje i bilježenje vlastitih ideja, misli, osjećaja, doživljaja, iskustava, vlastitih teorija i postavki, zaključivanje
- primjenu matematičkog mišljenja u rješavanju problema
- postavljanje pitanja, istraživanje, otkrivanje i uključivanje o zakonitostima u prirodi
- učenje o promjenama uzrokovanim ljudskom djelatnošću i odgovornost pojedinca za njih
- učenje o očuvanju prirode i njezinih resursa
- samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti
- upoznavanje informacijsko – komunikacijske tehnologije i mogućnost njezine uporabe
- osvješćivanje procesa vlastitog učenja i stvaranje vlastite strategije učenja (samomotivacija i samoregulacija učenja)
- iznošenje i argumentiranje svojih stajališta i donošenje odluka koje se odnose na njegovo življenje u vrtiću
- propitivanje, isprobavanje i samoevaluiranje vlastitih ideja i zamisli
- različite stvaralačke prerade vlastitih doživljaja i iskustava u različitim umjetničkim područjima i izražajnim medijima

4.2. Fleksibilna vremenska organizacija

Vremenska organizacija u vrtiću postavljena je fleksibilno omogućujući pravovaljano zadovoljavanje potreba djece. Pod tim se podrazumijeva fleksibilnost u dolasku i odlasku djeteta u vrtić, ponudi obroka, popodnevnom odmoru, izmjeni aktivnosti, zadovoljavanju potreba, osobnih ritmova interesa djeteta.

4.3. Socijalni odnosi

Socijalni odnosi grade se na temelju međusobnog uvažavanja i poštivanja različitosti. U svakodnevnom zajedničkom življenju djece i odraslih kontinuirano se radi na konstruktivnom rješavanju nastalih problema uvažavajući jakosti i slabosti pojedinaca.

4.4. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Roditelje se potiče na aktivno sudjelovanje kako u kreiranju poticajnog prostorno – materijalnog okruženja tako i u sudjelovanju u samom odgojno – obrazovnom procesu. Na bazi dobrovoljnosti, roditelji imaju priliku provoditi vrijeme u odgojnoj skupini, biti u interakciji s djecom te iznositi svoje ideje i prijedloge. Ponuđeni su različiti oblici aktivnog sudjelovanja i druženja s djecom:

- za vrijeme adaptacije
- zajednički posjeti i izleti
- neformalna druženja
- boravak roditelja u odgojnoj skupini u prijedodnevima
- „kavica“ s roditeljima
- sudjelovanje u različitim svečanostima
- posjet obiteljskom domu
- eko akcije u suradnji s roditeljima
- letci
- radionice
- dokumentacija o djetetu

Specifični oblici suradnje s roditeljima planiraju i realiziraju se spontano i situacijski, na prijedlog i/ili djece i/ili roditelja i/ili odgojitelja. Obično se javljaju originalne ideje tijekom projektnog rada kada su i djeca i odgojitelji i roditelji aktivno uključeni i vrlo zainteresirani za planiranje različitih aktivnosti.

4.5. Vođenje vrtića

U skladu s vizijom vrtića, svi sudionici odgojno – obrazovnog procesa imaju mogućnost doprinosa ostvarenju iste, u skladu sa svojim sposobnostima, ulogom i trenutnom pozicijom. Svi radnici su pozvani predlagati konstruktivna rješenja za podizanje kvalitete odgojno – obrazovne prakse.

5. Planiranje i oblikovanje kurikuluma

Temeljem razvojnih, integriranih, humanističkih i sukonstruktivističkih značajki kurikuluma planiraju se kontekstualni uvjeti za realizaciju različitih odgojno – obrazovnih aktivnosti koji podržavaju aktivnu i istraživačku prirodu učenja djeteta. Zbog toga je važno pažljivo i kontinuirano pratiti, promatrati i dokumentirati djetetove aktivnosti. Analizom prikupljene dokumentacije o aktivnostima djece planira se daljnja priprema okruženja i usklađivanje odgojno – obrazovnog rada s individualnim potrebama i interesima djece, uvažavajući međusobne različitosti.

5.1. Dokumentiranje aktivnosti djece

Pod dokumentiranjem se podrazumijeva sustavno praćenje i promatranje djeteta u akciji te prikupljanje dokumentacije koja je u službi boljeg razumijevanja djeteta i njegovih interesa i potreba te pomaže u osiguranju kvalitetnije potpore djetetovom razvoju. Dokumentiranje je istraživački proces koji se razvija. Oblici dokumentacije koji pomažu u razumijevanju djeteta mogu biti: bilješke o djetetu, isječci razgovora, likovni radovi djece, makete i drugi konstrukti djece, audio i video zapisi, fotografije... Dokumentacija se prikuplja gledanjem i slušanjem djeteta u različitim igranim situacijama i interakcijama s materijalima, drugom djecom i odraslima. Analizom prikupljene dokumentacije odgojitelj ima priliku bolje razumjeti kvalitetu okruženja za učenje djece, kvalitetu vlastitih odgojno – obrazovnih intervencija. Dokumentacija je osnovna alatka razvoja kurikuluma.

6. Vrednovanje kvalitete odgojno – obrazovne prakse

6.1. Unutarnja procjena kvalitete

- sudionici vrednovanja: odgojno – obrazovni radnici, djeca, roditelji
- sustavno promišljanje, analiziranje, diskutiranje i evaluiranje odgojno – obrazovne prakse (okruženja, ozračja, socijalnih odnosa, komunikacije, uvjerenja, vrijednosti, ponašanja)
- svakodnevna razmjena ideja, prijedloga odgojitelja (u parovima ili manjim skupinama)
- radionice (manje grupe odgojitelja)
- samoprocjena

6.2. Vanjska procjena kvalitete

- prema poznatim kriterijima od strane vanjskih institucija čijoj procjeni podliježu vrtići (MZOS, AZOO)

7. Profesionalni razvoj stručnih radnika

7.1. Istraživanje vlastite prakse: odgojitelj – reflektivni praktičar

Uključeni su svi odgojitelji i (zdravstvena voditeljica) koji se bave istraživanjem pojedinih segmenata odgojno obrazovnog procesa.

Ovaj Kurikulum stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči.

Ovaj Kurikulum objavljen je na oglasnoj ploči 07. listopada 2021., a stupa na snagu 15. listopada 2022. godine.

